

Förvaltningsrätten i Göteborg

Postadress

Box 53197, 400 15 Göteborg

Klagande

Stefan Kärving

Lovisebergsgatan 12

462 31 Vänersborg

Undertecknad Stefan Kärving överklagar /begär prövning av lagligheten i Vänersborgs kommunfullmäktiges beslut den 19 maj 2010 i ärende 46, "Fråga om ansvarsfrihet för 2009 års förvaltning avseende barn- och ungdomsnämnden" (Dnr 2010/226), i de delar som berör Stefan Kärving och Eva Lindgren. Jag vill få prövat om "beslutet strider mot lag och annan författning" enligt Kommunallagen, kap 10, §8, punkt 4. Jag begär också inhibition av framtida beslut som följer av ovanstående beslut i Vänersborgs kommunfullmäktige tills Förvaltningsrätten behandlat överklagandet.

A. Motivering

I Vänersborgs kommunfullmäktiges beslut den 19 maj 2010 i ärende 46, "Fråga om ansvarsfrihet för 2009 års förvaltning avseende barn- och ungdomsnämnden" (Dnr 2010/226) beviljas inte Vänsterpartiets två ledamöter, Stefan Kärving (ordinarie) och Eva Lindgren (ersättare), ansvarsfrihet. Jag anser inte att detta är ett "korrekt" beslut.

Genom 1991 års kommunallag infördes ett individuellt revisionsansvar för de förtroendevalda i nämnder och fullmäktigeberedningar, vid sidan av nämndens kollektiva revisionsansvar. Bakgrunden var att det hade hänt att styrelser och andra nämnder vägrats ansvarsfrihet, trots att de felaktigheter som påtalats hade begåtts av enskilda förtroendevalda utan att styrelsen eller nämnden känt till de åtgärder som vidtagits – även om det varit sällsynt. Man ansåg därför att det kollektiva revisionsansvaret för styrelser och nämnder borde kompletteras med ett individuellt revisionsansvar för de förtroendevalda. (Källa: "Kommunallagen - Kommentarer och praxis", Sveriges Kommuner och Landsting)

På sidan 411 i ovanstående bok kan man läsa följande om Kommunallagens 9 kap 17 §:

"I förarbetena behandlas inte fördelningen av ansvaret mellan nämnden som kollektiv och den enskilde förtroendevalde närmare. En rimlig utgångspunkt är att nämnden bär ansvar för beslut som nämnden fattat kollektivt. Om en minoritet har motsatt sig beslutet och reserverat sig, talar detta för att revisionsansvaret enbart riktas mot de förtroendevalda som ingått i majoriteten."

Revisorerna har inte i sin rapport och kommunfullmäktige har inte i sitt beslut om att inte bevilja Stefan Kärving och Eva Lindgren beaktat det individuella revisionsansvaret. De har inte heller beaktat eller respekterat Stefan Kärvings nej till de beslut som fattats angående Arena Vänersborg eller att Eva Lindgren som ersättare överhuvudtaget inte har haft möjlighet att delta i dessa beslut.

I det följande ska jag utveckla varför jag anser att jag Stefan Kärving och Eva Lindgren borde ha beviljats ansvarsfrihet. Vi sitter båda med i Barn- och ungdomsnämnden som av kommunfullmäktige gavs ansvaret för att verkställa beslutet att bygga Arena Vänersborg, jag som ordinarie och Eva Lindgren som ersättare.

B. Utförlig motivering

1. Bakgrund

Den 20 juni 2007 beslutade kommunfullmäktige i Vänersborg att bygga en arena, Arena Vänersborg. Arenan, som först var beräknad till 90 MKr, skulle enligt beslutet få kosta max 140 MKr. Arenan invigdes i september 2009, men var då fortfarande inte klar. Idag, juni 2010, är arenan i stort sett färdigbyggd. Kostnaden beräknas uppgå till omkring 290 MKr.

Det har begåtts grava felaktigheter i verkställandet av kommunfullmäktiges beslut. Det råder ingen som helst tvekan om det. Enskilda förtroendevalda ledamöter i Barn- och ungdomsnämnden, de tre som ingick i den så kallade Projektstyrelsen, har undanhållit viktig information och dokumentation från övriga nämndledamöter genom hela processen. Protokoll och beslut har inte diarieförts, har "inte funnits" eller har hemligstämplats. Det visar sig i efterhand att beslut har tagits, ofta oklart av vem eller vilka, som lett till stora fördyringar.

2. Tiden före 2009

Tanken på byggande av en arena dök upp efter valet i september 2006. Arenabygge hade dock inte varit någon valfråga. En förstudie gjordes, något som Barn- och ungdomsnämnden som nämnd dock inte var delaktig i. Ärendet om en arena kom upp i nämnden första gången i maj 2007. Nämnden skulle ta ställning till projektet Arena Vänersborg. Ur protokollet:

I. Barn- och ungdomsnämndens sammanträde 2007-05-25.

Sportcentrum ARENA- VÄNERSBORG

Ärendebeskrivning

Yrkande

Ordförande yrkar:

Ordförande yrkar bifall jml projektstyrelsens förslag i rapporten

Sportcentrum;

ARENA-VÄNERSBORG, daterad 070504, punkt 16:

Vi rekommenderar att Arena Vänersborg genomförs i omfattning som det nu presenterade förslaget och i enlighet med följande;

... <<Här följer 12 punkter>>

Arenan är ett ytterligare ett viktigt steg mot Vision Vänersborg. Den kommer att bli en viktig symbol för att kommunen i sin helhet och gör att Vänersborg får ett tydligt landmärke i regionen. Arenan betyder mer för vänersborgarna än den betyder för bandyn och idrotten.

Stefan Kärvling (v) yrkar:

I den bästa av världar kan alla få efter behov. Och visst, det är en vision att sträva mot och att arbeta för. Men att tro att Vänersborg är där nu och kan satsa 140 miljoner på en inomhushall för bandy, det är en stor missuppfattning. Projektet har redan nu blivit 50 miljoner dyrare än beräknat och siffrorna är fortfarande preliminära. Pengarna behövs bättre inom vård, skola och omsorg.

Jag yrkar på att hela projektet begravs.

Monika Bredberg (mp) yrkar för miljöpartiet:

Sportcentrum Arena Vänersborg som det beskrivs i Rapport 070504 bör ej byggas.

Reservationer

Stefan Kärvling (v) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Monika Bredberg (mp) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckning

Ordförande medger protokollsanteckning från Torbjörn Svedung (m) och Kerstin Andersson (fp) för Moderaterna och Folkpartiet:

Vi (m och fp) ställer oss bakom förslaget till att bygga arenan. Dock anser vi att en större del, än som tas upp i det befintliga underlaget av bygget, skall finansieras via sponsring.

Från början var kostnader för arenan planerad till 90 miljoner kronor och i senaste underlaget var kostnaden uppe i totalt 150 miljoner kronor. Därför anser vi att det är rimligt att kommunen står för 100 miljoner kronor och resterade 50 miljoner täcks genom sponsring från näringslivet.

Från Barn- och ungdomsnämnden gick ärendet vidare till kommunfullmäktige där jag också är ledamot. (Eva Lindgren är inte ledamot av fullmäktige.) Kommunfullmäktige skulle, efter en summarisk och enkel utredning, fatta beslut i frågan i juni 2007.

Ur protokollet:

II. Kommunfullmäktige 2007-06-20

Kommunfullmäktiges behandling av ärendet

Ordföranden redovisade förslag till beslut

Lars-Göran Ljunggren (s) yrkade bifall till kommunstyrelsens beslut med instämmande av Jenny Brycker (s), Bo Carlsson (c), Lars G Blomgren (fp), Johan Ekström (fp), Marie Dahlin (s), Andreas Vänerlöv (kd), S Anders Larsson (s), Ann-Britth Fröjd (c), Mats Andersson (c), Ann-Christin Lind (kd) och Lennart Niklasson (s). Gunnar Lidell (m) yrkade att kommunala investeringsmedel i Arena Vänersborg maximalt skulle vara 90 + 10 Mkr. I yrkandet instämde Anita Karlsson (fv), Henrik Josten (m), Lars Rosén (fv), Lena Eckerbom Wendel (m) och Astrid Karlsson Björkman (m).

Stefan Kärvling (v) yrkade avslag till beslutet. I yrkandet instämde Carmen Lundgren (mp) och Lutz Rininsland (v).

Sedan överläggningarna avslutats redovisade ordföranden följande propositionsordning som godkändes av fullmäktige. Först ställs proposition på om Arena Vänersborg skall byggas mot att ärendet skall avslås. Därefter ställs kommunstyrelsens förslag mot Gunnar Lidells (m) m fl ovan redovisade yrkande.

Ordföranden ställde proposition på kommunstyrelsens förslag att bygga Arena Vänersborg och Stefan Kärvlings (v) m fl ovan redovisade yrkande om avslag och fann att kommunfullmäktige beslutat att Arena Vänersborg skulle byggas.

Omröstning begärdes

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning som godkändes av kommunfullmäktige. Den som anser att Arena Vänersborg skall byggas, röstar ja och den som stödjer Stefan Kärvlings (v) m fl yrkande om avslag, röstar nej.

Vid omröstningen avgavs 43 ja-röster och 5 nej-röster.

Kommunfullmäktige hade därmed beslutat att Arena Vänersborg skulle byggas. Se bilaga 1.

Av de fem nej-rösterna var en min, det framgår av protokollet och voteringslistan.

Beslutet i kommunfullmäktige innebar att Barn- och ungdomsnämnden fick i uppdrag att verkställa beslutet. Frågan behandlades av Barn- och ungdomsnämnden i augusti 2007.

III. Barn- och ungdomsnämndens sammanträde 2007-08-27.

§ 116 Dnr 2007/21

Genomförande av sportcentrum Arena Vänersborg Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 070117 § 22, att bland annat ge barn- och ungdomsnämndens och kommunstyrelsens presidium gemensamt i uppdrag att utreda och föreslå hur en ny inomhusarena och Vänersvallen skall gestaltas, utformas och utrustas. En projektstyrelse bildades bestående av barn- och ungdomsnämndens presidium, förvaltningsledning mfl, vilka arbetat fram ett förslag/rapport, daterad 070504. Projektstyrelsen har presenterat sitt förslag/rapport, vilket fattats beslut om i BUN per 070525, samt i KF 070629. I och med upprättat förslag/rapport har projektstyrelsen upphört. Beslut om ny projektstyrelse/ projektorganisation erfordras.

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att:

1. Till projektstyrelse för projekt Sportcentrum Arena Vänersborg utses: Barn- och ungdomsnämndens presidium, Barn- och ungdomschef Karl-Johan Höjer, områdeschef Håkan Alfredsson samt chef Arena – Fritid Peter Nilsson. Projektstyrelsen rapporterar löpande till Barn- och ungdomsnämnden.
2. Barn- och ungdomschefen är beslutsattestant och ordförande S Anders Larsson är mottagningsattestant för de av kommunfullmäktige anslagna investeringsmedlen om 10 miljoner kr.
3. Ordförande äger rätt att fatta erforderliga beslut rörande genomförandet av projekt Sportcentrum Arena-Vänersborg i enlighet med KF:s beslut 2007-06-20, § 71 (KS Dnr 2006/551).

Stefan Kärbling (v) deltagar ej i beslutet.

I dessa tre beslut i ärendet Arena Vänersborg ser alla och envar tydligt att undertecknad röstat NEJ eller inte deltagit i samtliga beslut rörande bygget av Arena Vänersborg. Det finns protokollfört.

När jag lade ner min röst när en Projektstyrelse utsågs ansåg jag att det var orimligt att rösta nej eftersom det var en direkt följd av att kommunfullmäktige gett Barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att verkställa beslutet att bygga Arena Vänersborg. Jag ansåg då, och anser fortfarande, att en enskild ledamot i en nämnd inte kan sätta sig över ett av kommunfullmäktige fattat demokratiskt beslut. Det var ju taget och innebar att Barn- och ungdomsnämnden skulle verkställa. Eftersom jag var mot beslutet om att bygga Arena Vänersborg både i Barn- och ungdomsnämnden 2007-05-25 (punkt I ovan) och i kommunfullmäktige 2007-06-20 (punkt II ovan) fanns det bara en sak att göra, att inte delta i beslutet.

Trots att arenan inte var "mitt" beslut ställde jag vid ett flertal tillfällen frågor i nämnden kring bygget. Hur det blev med svaren vet alla, det vet även revisorerna. Alla vet att det inte gick att få ut några protokoll från möten; protokollen fanns inte, protokollen var hemliga osv osv. Projektstyrelsen och dess ordförande ville inte ha insyn. Det fordrades till och med JO-anmälningar för att få fram protokoll - och det även efter det att Arenan var klar!

Det kan väl för övrigt nämnas att den information, protokoll mm som i efterhand har offentliggjorts till stor del är ett resultat av det idoga arbete som Vänsterpartiet har utfört.

3. Förslag om folkomröstning

Frågan om att bygga Arena Vänersborg har i Vänersborg varit en mycket kontroversiell fråga. Motståndet mot den stora investeringen har varit stort. En namninsamling startades för en folkomröstning i frågan. Insamlingen fick snabbt in över 2 000 namnunderskrifter. Frågan behandlades därför i kommunfullmäktige den 19 dec 2007. Majoriteten av fullmäktigeledamöterna följde kommunstyrelsens förslag som innebar "att låta folkomrösta om investeringsobjekt, kan ändra kommunfullmäktiges helhet i mål- och resursplanen samt framför allt, undergräva parlamentarismen". Det betydde alltså ett nej till folkomröstning.

Vänsterpartiet inklusive jag själv röstade för att en folkomröstning skulle ordnas i frågan. Jag reserverade mig mot kommunfullmäktiges beslut, jag ansåg inte att en folkomröstning skulle "undergräva parlamentarismen"...

4. 2009

Revisorsrapporten och det följande beslutet i kommunfullmäktige där jag och Eva Lindgren inte beviljades ansvarsfrihet behandlar år 2009.

År 2009 har inga beslut angående Arena Vänersborg fattats. Projektet har så att säga "rullat på" och den valda Projektstyrelsen har i praktiken ensam ansvarat för verkställandet.

I sin rapport till kommunfullmäktige skriver revisorerna dock att "Fullmäktige har indirekt fått information och godkänt en högre investeringskostnad för projekt Arena Vänersborg ... genom rapportering av delårsrapporten april 2009 som fullmäktige godkänt." Därför vill jag komplettera ovanstående punkter med följande:

IV. Kommunfullmäktige 2009-06-17

I kommunfullmäktiges behandling av delårsrapporten april 2009 yrkade min partivän James Bucci att beslutsförslaget skulle ha följande lydelse: "Kommunfullmäktige noterar informationen och vill påpeka allvaret med vilket vi ser på att Arena och Fritid pekar på ett överskridande av investeringsbudgeten med ca 30 Mkr." Vid omröstningen avslogs tilläggsyrkandet med röstsiffrorna 44 mot 5. **Min röst var en av de fem.** (Det framgår av voteringslistorna som följer med KF-protokollet som en bilaga.)

V. Kommunfullmäktige 2009-10-21

Jag vet inte varför behandlingen av delårsrapporten augusti 2009 inte nämns i revisorernas rapport, men i fullmäktiges behandling av denna yrkade Lutz Rininsland,

även han en av mina partivänner, följande tillägg till kommunstyrelsens förslag: "Kommunfullmäktige vill betona allvaret med vilket vi ser på att barn- och ungdomsnämnden pekar på ett överskridande av investeringsbudgeten med 90.9 Mkr." Vid omröstningen lämnades 33 ja-röster och 4 nej-röster. **Återigen var en av dessa nej-röster min. Denna gång reserverade jag och de andra vänsterpartisterna oss** och revisorer och andra kan läsa bland annat: "Vad gäller överskridandet av budgetram för investeringar för Arena Vänersborg så saknas det i delårsboks slut helt förklaring om orsaken. Det är inte tillfredsställande att ett så stort överskridande inom investeringsbudgeten kan ske utan att det finns analyser och kommentar till detta i delårsrapporten."

Eftersom revisorerna av någon anledning fäster stor vikt vid en delårsrapport men av någon anledning inte den andra vill jag också visa hur jag agerade när Barn- och ungdomsnämndens delårsrapporter behandlades. Barn- och ungdomsnämndens delårsrapporter har revisorerna inte ägnat något intresse och ingår inte i revisorsrapporten.

VI. Barn- och ungdomsnämnden 2009-05-18

Delårsrapport med helårsprognos april 2009

Enligt anvisningar från kommunstyrelsen skall nämnderna upprätta uppföljning och prognos vid två tillfällen under året; 30 april och 31 augusti. Denna uppföljning med prognos skall innehålla verksamhetsbeskrivning, målavstämning och nyckeltal, åtgärder, ekonomi och investeringar.

Barn- och ungdomsförvaltningen har upprättat budgetuppföljning för barn- och ungdomsnämnden per den 30 april 2009, prognos för 2009, beskrivning hur verksamheterna uppfyller uppsatta mål, uppgifter om nyckeltal för verksamheterna, förslag till åtgärder samt en tablå över investeringarna.

Beredningens förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslås besluta

- att godkänna upprättad budgetuppföljning per den 30 april 2009 och helårsprognos samt åtgärdsprogram för barn- och ungdomsnämnden samt överlämna denna till ekonomikontoret.

Yrkanden

Ordförande yrkar bifall till beredningens förslag till beslut.

Christer Thobiasson (M) yrkar på följande tillägg:

Samt att påtala vikten av att nämnden under hösten kommer att ligga i balans och att nämnden inte har några möjligheter att undvika prognostiserat underskott.

Ordförande ställer yrkandena proposition och finner att Barn- och ungdomsnämnden beslutat enligt ordförandes yrkande.

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar:

- att godkänna upprättad budgetuppföljning per den 30 april 2009 och helårsprognos samt åtgärdsprogram för barn- och ungdomsnämnden samt överlämna denna till ekonomikontoret.

Stefan Kärbling (V) deltagar ej i beslutet

VII. Barn- och ungdomsnämnden 2009-09-14

Delårsrapport med helårsprognos augusti 2009

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslås beslutar att godkänna upprättad budgetuppföljning per den 31 augusti 2009 och helårsprognos samt åtgärdsprogram

för barn- och ungdomsnämnden samt överlämna denna till ekonomikontoret

Stefan Kärbling (V) deltagar ej i beslutet

I de beslut som indirekt berörde Arena Vänersborg under 2009 deltog jag således inte. Beslutet om att bygga en arena var ju inte "mitt". Att rösta nej var det ju inte heller någon mening med, dels visste alla att jag hela tiden varit motståndare till Arenan och dels var ju bygget i full gång.

Jag vill med dessa sju protokollsutdrag visa att jag som ledamot i Barn- och ungdomsnämnden och kommunfullmäktige inte på något sätt har deltagit i besluten kring Arena Vänersborg. Eva Lindgren som är ersättare i Barn- och ungdomsnämnden har inte vid något tillfälle varit beslutsför i ovanstående ärenden kring Arena Vänersborg. Hon har då inte heller haft möjlighet att vare sig rösta nej, avstå eller reservera sig mot besluten. Eva har som medlem i Vänsterpartiet varit en del i det arbete som partiet har lagt ner och de ställningstaganden Vänsterpartiet gjort i alla beslut.

Under år 2009 var informationen till Barn- och ungdomsnämnden liksom tidigare år mycket bristfällig. Projektstyrelsen rapporterade bara det den själv ville. Projektstyrelsens tillika nämndens ordförande S Anders Larsson har själv vid upprepade tillfällen uttalat att hans information till nämnden inte varit bra. Det visar sig i efterhand att projektstyrelsen undanhållit information från nämnden. Jag liksom andra ledamöter i Barn- och ungdomsnämnden har ställt ett flertal frågor till Projektstyrelsen och dess ordförande under punkten "Övriga frågor". Frågorna har inte alltid protokollförts. Under 2009 fattades för övrigt inga beslut i nämnden som hade kunnat påverka kostnader eller tidplaner.

Under Barn- och ungdomsnämndens sammanträde i september var emellertid en fråga uppe som kan vara av intresse. Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom (M) hade inkommit med en skrivelse att projektstyrelsen skulle entledigas.

VIII. Barn- och ungdomsnämnden 2009-09-14

Skrivelse angående projektstyrelse Arena Vänersborg och byggandet av Arenan

Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom (M) har till dagens sammanträde inkommit med skrivelse daterat 090914, i vilken de bland annat yrkar på att Barn- och ungdomsnämndens beslut 070827 § 116, angående projektstyrelse, upphävs och att projektstyrelsen därmed entledigas. Moderaterna yrkar vidare på att Barn- och ungdomsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att ansvaret för slutförandet av projekt Arena Vänersborg överlämnas till kommunstyrelsen samt i avvaktan på kommunfullmäktiges beslut låta kommunstyrelsen omgående överta ansvaret för projektet.

Stefan Kärving (V) ställer sig bakom Christer Thobiassons (M) och Lena Eckerboms (M) skrivelse.

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att hänvisa ärendet om Skrivelse angående projektstyrelse Arena Vänersborg och byggandet av Arenan, till presidiet.

Skrivelsen togs upp nästkommande möte.

IX. Barn- och ungdomsnämnden 2009-10-12

Skrivelse angående projektstyrelse Arena Vänersborg och byggandet av Arenan

Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom Wendel (M) inkom vid Barn- och ungdomsnämndens sammanträde 090914, med en skrivelse i vilken de bland annat yrkar på att Barn- och ungdomsnämndens beslut 070827 §116, angående projektstyrelse, upphävs och att projektstyrelsen därmed entledigas. Moderaterna yrkar vidare på att Barn- och ungdomsnämnden ska hemställa hos kommunfullmäktige om att ansvaret för slutförandet av projektet Arena Vänersborg överlämnas till kommunstyrelsen som i avvaktan på att kommunfullmäktiges beslut ska låta kommunstyrelsen omgående överta ansvaret för projektet.

Stefan Kärving (V) ställde sig bakom Christer Thobiassons (M) och Lena EckerbomWendels (M) skrivelse.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 090914 §99, att hänvisa skrivelsen till presidiet, varpå ordförande vid presidiet 090928 beslutade att återföra skrivelsen till Barn- och ungdomsnämnden. Ordförande S Anders Larsson (S) samt 1:e vice ordförande Andreas Vänerlöf (KD) deltar ej i beslutet på grund av jäv. Barn- och ungdomsnämnden justerar röstlängd och beslutar utse Sonja Westberg (S) till ordförande.

Barn- och ungdomsnämndens behandling av ärendet:

Yrkanden

Ordförande Sonja Westberg (S) yrkar avslag på skrivelsens förslag.

Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom Wendel (M) yrkar bifall till skrivelsens förslag.

Proposition

Ordförande ställer proposition på de båda förslagen och finner att Barn- och ungdomsnämnden beslutar enligt ordförandes förslag.

Omröstning

Omröstning begärs. Ordföranden ställer följande proposition för omröstning:

Den som stöder ordförandes förslag röstar Ja, den som stöder förslaget från Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom Wendel (M), röstar Nej.

Omröstningsresultat 9 Ja 4 Nej

Barn- och ungdomsnämndens beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att avslå skrivelsens förslag.

Protokollsanteckning från Kerstin Andersson (FP)

Jag anser att projektstyrelsen skall kvarstå, men eftersom S Anders Larsson tänker avgå, vill jag att han skall finnas till förfogande, för ett eventuellt ansvarstagande.

Reservation

Christer Thobiasson (M), Lena Eckerbom Wendel (M), **Stefan**

Kärvling (V) och Eva Lindgren (V) reserverar sig med hänvisning till Christer Thobiasson (M) och Lena Eckerbom Wendels (M) skrivelse.

Även i detta ärende, som egentligen inte har något att göra med vare sig beslutet eller verkställandet av byggandet av Arena Vänersborg att göra, reserverade jag mig. Noteras kan att detta är det enda möte om Arena Vänersborg som Eva Lindgren var ordinarie. Vid detta tillfälle reserverade hon sig också mot beslutet förutom att rösta nej.

Även under 2009 har mina partivänner och jag ägnat tid åt att få reda på information om bygget av arenan. Vi har under byggtiden av Arena Vänersborg vid tre tillfällen klagat hos och fått rätt av JO. Trots det har inte all information offentliggjorts. Jag har personligen också vid ett tillfälle överklagat ett beslut om att inte få ut handlingar av förvaltningschefen till Kammarrätten. Under 2010 avslöjades det också att det funnits en hemlig grupp bestående av ledande tjänstemän och kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande som har suttit inne med information om byggets fortskridande. Gruppen var så hemlig att 1:e vice ordförande och oppositionsrådet Gunnar Lidell (M) tvingades av ordförande Lars Göran Ljunggren (S) att skriva på en "tysthetsförsäkran".

5. Revisorerna

Eftersom jag hela tiden har röstat nej till Arena Vänersborg, eller i rena verkställighetsbeslut avstått, anser jag att det är på sin plats att något närmare redogöra för revisorernas ställningstagande och då framför allt dess ordförande Torsten Gunnarssons (S). Revisionsrapporten är central i sammanhanget eftersom

den ligger till grund för beslutet i kommunfullmäktige. Den motivering som framförs i revisorsrapporten är dessutom den enda motivering kommunfullmäktige anför i sitt beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet.

Revisorernas ordförande Torsten Gunnarsson (S) har vid upprepade tillfällen sagt att det inte räcker att säga nej. En ledamot måste visa sitt motstånd "genom att hoppa av tåget" (Torsten Gunnarsson (S) i kommunfullmäktige 21 april 2010). I ett inslag i TV4 citerades Gunnarsson (S) varvid min partikollega Lutz Rininsland skrev följande mail till Torsten Gunnarsson (S) den 11 maj 2010:

Hej Torsten, jag såg ett inslag på TV4 där du citerades och där man påstod att du hade sagt:
"... hela nämnden är ansvarig för besluten och att Kärvling kunde ha ställt sin plats till förfogande för att slippa riskera problem."
Jag ber dig att du i ditt svar antingen bekräftar att du citeras korrekt eller också att du skriver till mig vad du egentligen hade sagt som föranleder att du citeras på ovanstående sätt.
Vänligen
Lutz Rininsland

Torsten Gunnarsson (S) svarade så här:

Hej

Ja, det är riktigt att jag sa att revisionens bedömning är att hela BUN är ansvarig, detta sa jag ju också i förra KF. Följdfrågan till mig blev: Vad skall man göra för att slippa ansvaret och mitt svar (om jag minns rätt) blev att man kan se till att det tydligt dokumenteras i nämndens protokoll att man inte deltar i hanteringen av detta ärende och som yttersta konsekvens ställa sin plats till förfogande. (Jag sa även detta på förra KF). Så man kan väl säga att hyfsat rätt citerad är jag väl. Viktigt i sammanhanget är dock att jag inte uttalade mig specifikt för Stefan Kärvling. Han är ju inte den enda ledamoten i BUN som tycker att han blivit orättfärdigt kritiserad av revisionen.

Hälsningar

Torsten Gunnarsson

Revisor Torsten Gunnarsson (S) hävdar alltså att man måste avgå om man röstar Nej till majoritetens förslag! Det vore intressant att veta om denna synpunkt delas av t ex Förvaltningsrätten. Denna syn får ju till följd att det aldrig räcker för en opposition att rösta nej till majoritetens beslut. Ett nej blir ett ja om man inte tar konsekvenserna och avgår. Det torde leda till att samtliga demokratiska institutioner i det här landet fylls av ja-sägare.

I senare intervjuer uttrycker sig dock Gunnarsson (S) annorlunda. I TTELA 21 maj står det:

”Hur en politiker ska bära sig åt för att inte riskera att mista sin ansvarsfrihet vill han (Gunnarsson (S); m.a.) inte kommentera men säger:
– Man måste vara väldigt tydlig.”

I ett senare uttalande medger Torsten Gunnarsson (S) att det funnits ”skillnader i graden av ansvar hos nämndledamöterna”. (Dagens Samhälle 27 maj 2010.)

Trots det sistnämnda uttalandet har kommunens revisorer alltså inte tagit hänsyn till det individuella revisionsansvaret i sin revisionsberättelse för 2009. I sin rapport behandlar de hela Barn- och ungdomsnämnden som ett kollektiv. Så här skriver revisorerna i sin revisionsberättelse för år 2009 (s 1):

Vi är mycket kritiska till och riktar en anmärkning för hur barn- och ungdomsnämnden genomfört fullmäktiges uppdrag att uppföra Arena Vänersborg. Vår granskning visar att barn- och ungdomsnämnden brustit avseende planering, ledning, styrning, uppföljning och kontroll. Projektet har inte slutredovisats ännu, men investeringskostnaden kommer vida att överstiga den av fullmäktige beviljade budgeten.

Vi avstyrker att ansvarsfrihet beviljas barn- och ungdomsnämnden.

Intressant är också att revisorerna som fäller Barn- och ungdomsnämndens ledamöter är samma revisorer som under perioden mars 2008 – oktober 2009 träffade S Anders Larsson (Projektstyrelsens och Barn- och ungdomsnämndens ordförande), Peter Nilson (arena och fritischef) och Magnus Bengtsson (byggkonsult) vid sju tillfällen och fick tillgång till projektstyrelsens mötesprotokoll samt annat underlag som inga andra inom kommunen fick tillgång till förrän november 2009.

Revisorerna har således inte i sin rapport beaktat det individuella revisionsansvaret på sätt Kommunallagen förutsätter. Fullmäktige har fattat det överklagade beslutet mot bakgrund av och under åberopande av rapporten. Fullmäktiges beslut kan därför inte anses tillkommet i laga ordning.

6. Kommunfullmäktige 19 maj 2010

Den 19 maj 2010 prövade kommunfullmäktige i Vänersborg frågan om ansvarsfrihet för Barn- och ungdomsnämndens ledamöter. Jag återger utdrag ur protokollet.

Stefan Kärving (V)

Ordföranden ställde kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut att inte bevilja ansvarsfrihet mot James Buccis (V) m fl

yrkande att bevilja ansvarsfrihet, och fann att kommunfullmäktige beslutat enligt kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Omröstning begärdes.

Följande omröstningsordning godkändes av fullmäktige. Den som stödjer kommunfullmäktiges presidiums förslag, röstar ja och den som stödjer James Buccis (V) m fl yrkande, röstar nej. Vid omröstningen lämnades 40 ja-röster, 5 nej-röster och 3 ledamöter avstod från att rösta. Se bilaga 6.

Kommunfullmäktige hade därmed beslutat enligt kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Eva Lindgren (V)

Ordföranden ställde kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut att inte bevilja ansvarsfrihet mot James Buccis (V) m fl yrkande att bevilja ansvarsfrihet, och fann att kommunfullmäktige beslutat enligt kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Omröstning begärdes.

Följande omröstningsordning godkändes av fullmäktige. Den som stödjer kommunfullmäktiges presidiums förslag, röstar ja och den som stödjer James Buccis (V) yrkande, röstar nej. Vid omröstningen lämnades 41 ja-röster, 5 nej-röster och 2 ledamöter avstod från att rösta. Se bilaga 8.

Kommunfullmäktige hade därmed beslutat enligt kommunfullmäktiges presidiums förslag.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag innebar ett beslut "i enlighet med revisorernas förslag innebärande att barn- och ungdomsnämnden inte beviljas ansvarsfrihet".

Trots att "ansvarsfrihetsomröstningen" skedde person för person behandlade även kommunfullmäktige Barn- och ungdomsnämnden som ett kollektiv. Kommunfullmäktige använde sig t ex inte av några individuella eller ens egna motiveringar. Revisorernas kollektiva motivering gällde för kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges beslut utgör skäl för att begära laglighetsprövning då fullmäktiges agerande inte lever upp till Kommunallagens intentioner beträffande det individuella revisionsansvaret.

Håkan Torngren, jurist på SKL, förklarar i TTELA 19 maj 2010 att

nämnden inte behöver behandlas som en person i fullmäktige. Alla har ett individuellt ansvar, vilket betyder att fullmäktige kan välja att vägra ansvarsfrihet för vissa men ge ansvarsfrihet till andra, beroende på hur de handlat under projektets gång. Har man till exempel reserverat sig så har man ju inte gått med på de beslut som tagits. Då ska man inte vägras ansvarsfrihet.

Torngren säger vidare

Samma sak gäller om någon inte varit med och fattat beslut.

C. Sammanfattning

Jag Stefan Kärving har konsekvent varit motståndare till alla beslut som rör Arena Vänersborg. Alla mina ställningstaganden finns protokollförda. Att inte bli respekterad för sitt nej känns djupt kränkande. Att som revisorerna föreslår att jag inte ska beviljas ansvarsfrihet och som kommunfullmäktige beslutade att inte bevilja den är respektlöst och odemokratiskt. I många juridiska sammanhang är det av yttersta vikt att respektera ett nej. Jag anser att ett nej är ett nej även i Vänersborgs kommunfullmäktige och Barn- och ungdomsnämnd.

Det är inte bara djupt kränkande, orättvist och odemokratiskt att inte respektera ett nej, det strider också mot intentionerna i Kommunallagen. Lagändringarna 1991 innebar att ett individuellt revisionsansvar infördes men detta har inte beaktats av kommunfullmäktige i Vänersborg.

Eva Lindgren har i egenskap av ersättare aldrig fått någon chans att rösta mot arenan, avstå från att rösta eller att skriva reservationer. Vid det enda tillfälle då hon var ordinarie, Barn- och ungdomsnämndens sammanträde den 12 okt 2009, innebar hennes röst en tydlig markering till Arena Vänersborg trots att beslutet egentligen inte hade något med beslutet av byggandet av arenan eller verkställandet av detta beslut att göra.

D. Inhibition

Den 23 juni 2010 tänker den styrande majoriteten i Vänersborgs kommunfullmäktige lägga fram följande förslag till kommunfullmäktige:

Förslag till beslut avseende utredning och yttrande över förslag till ny nämndsstruktur och ny ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige beslutar att, till barn- och ungdomsnämnden samt kommunstyrelsen, remittera fråga om nämndsförändring på så sätt att barn- och ungdomsnämndens

reglemente upphävs och nämndens ansvarsområde flyttas till kommunstyrelsen för tiden från och med 201007--01 till och med 2010-12-31. Kommunstyrelsen kan inrätta ett utskott för det överflyttade ansvarsområdet. Förvaltningsorganisationen ska inte utredas utan föreslås vara oförändrad. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att arbeta fram de styrande dokument som behövs för det fall en sådan ansvarsförändring beslutas.

Samtidigt uppdras till personal- och förhandlingsutskottet att bereda förslag till arvoden för ledamöter och ersättare för det fall ett utskott inrättas.

Ovanstående frågor om ansvarsförändring, förändrade styrdokument samt eventuella arvoden ska i nämnden och styrelsen beredas så att ärendet i sin helhet kan behandlas vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 juni 2010.

Jag begär att domstolen uttalar sig i frågan om kommunfullmäktige äger rätt att entlediga Stefan Kärving och Eva Lindgren med anledning av den icke beviljade ansvarsfriheten under tiden som laglighetsprövningen av ansvarsfrihetsbeslutet pågår. Skulle domstolen komma fram till att kommunfullmäktige inte äger denna rätt vill jag begära inhibition av ett sådant kommunfullmäktigebeslut beträffande Stefan Kärving och Eva Lindgren under tiden som laglighetsprövningen pågår.

Vänersborg 2010-06-11

Stefan Kärving

Stefan Kärving
540506-3313
Lovisebergsgatan 12
462 31 Vänersborg
0521-69330
0709-301701